

Kompetence - Irland

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?
- 2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?
  - 2.1 Sondres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?
  - 2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)
    - 2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence
    - 2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen
      - 2.2.2.1 Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?
      - 2.2.2.2 Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen)?
      - 2.2.2.3 Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?
- 3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?

De civile domstole i Irland er kompetente til at behandle sager, som vedrører tvister mellem fysiske personer, organisationer eller staten. Disse tvister kan vedrøre alt lige fra en skade, der er forvoldt ved en trafikulykke til en anfægtet virksomhedsovertagelse. I civile sager lægger sagsøger sag an mod sagsøgte med påstand om erstatning for den lidte skade. Erstatningen er normalt et pengebeløb.

Distriktsdomstolene (*District Court*), de regionale domstole (*Circuit Court*) og landsretterne (*High Court*) er alle domstole i første instans. Højesteret (*Supreme Court*) er udelukkende en appelinstant, dog med undtagelse af visse forfatningsrelaterede sager. Appelretten (*Court of Appeal*) er udelukkende en appelinstant.

Distriktsdomstolene og de regionale domstole er lokale domstole med begrænset kompetence, dvs. de kan kun behandle sager, hvor kravets størrelse er begrænset, og kun, når parterne bor eller har deres forretningsmæssige hjemsted i et bestemt geografisk område, eller når der blev indgået en aftale inden for et bestemt geografisk område. De regionale domstole fungerer som appeldomstole for distriktsdomstolene, mens højesteret fungerer som appeldomstol for de regionale domstole.

Småkravsdomstolen (*Small Claims Court*) er en afdeling af distriktsdomstolen, der behandler forbrugerrelaterede sager, hvor kravet ikke overstiger 2 000 EUR. Denne procedure kan også anvendes af en virksomhed mod en anden virksomhed.

Distriktsdomstolene behandler sager, hvor kravet ikke overstiger 15 000 EUR. De regionale domstole behandler sager, hvor kravet ikke overstiger 75 000 EUR (60 000 EUR i sager om personskade). De er endvidere kompetente i familieretlige sager, herunder sager om skilsmisse, separation og ægteskabers omstødelse. Landsretten behandler sager, hvor kravet er på over 75 000 EUR (60 000 EUR i sager om personskade).

Krav på det arbejdsretlige område behandles af appelarbejdsretten (*Employment Appeals Tribunal*), som er et uafhængigt organ. Den behandler en bred vifte af tvister vedrørende arbejdsrettigheder. I visse sager kan den ene af parterne appellere rettens afgørelse til den regionale domstol senest seks uger efter, at afgørelsen blev truffet. Hvis ikke afgørelsen appelleres til den regionale domstol, og arbejdsgiveren ikke efterkommer afgørelsen, kan ministeren for beskæftigelse, virksomheder og innovation indbringe en sag for den regionale domstol på arbeidstagerens vegne. Begge parter kan appellere appelarbejdsrettens afgørelse til landsretten, men udelukkende for så vidt angår retlige spørgsmål.

Handelsretten (*Commercial Court*), som blev oprettet i 2004, er en særlig afdeling af [Landsretten](#) og reguleres navnlig ved [regulering 63A i reglerne for de højere retsinstanter](#). Den behandler handelsretlige tvister, hvor kravet er på mindst 1 mio. EUR, tvister vedrørende intellektuel ejendomsret og appeller vedrørende eller begæringer om domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser. Den behandler endvidere andre sager, som dommeren finder egnede. Der er ikke nogen automatisk ret til optagelse på landsrettens liste over handelsretlige sager. Det er et skøn, som handelsretten foretager. Retten anvender et detaljeret sagsstyringsystem, som er indrettet til at lette retssagens forberedelse, fjerne unødvendige omkostninger og forhalende taktikker samt sikre fuld offentlighed, før sagen indledes.

2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

2.1 Søndres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?

Den ret, et krav skal indbringes for i første instans, bestemmes af kravets art (kontrakt, uden for kontraktforhold osv.) og størrelse (se ovenfor).

For så vidt angår distriktsdomstolene, er landet opdelt i 24 distrikter, som hver har fået tildelt en eller flere faste dommere. I de to største byer, Dublin og Cork, kræver arbejdsbyrden imidlertid et større antal dommere. Landet er opdelt i otte regioner med hensyn til de regionale domstole. Der udpeges en dommer til hver region, undtagen i Dublin og Cork, hvor der som følge af den større arbejdsbyrde er et større antal dommere. Landsretten sættes i Dublin, hvor den behandler nye sager. Derudover behandler den sager vedrørende personskade og dødsulykker flere steder i provinsen på bestemte tidspunkter af året. Landsretten sættes desuden i provinsen, hvor den behandler appeller fra de regionale domstole i civil- og familieretlige sager.

Distriktsdomstolene er kompetente til at prøve sager vedrørende kontrakter, visse sager uden for kontraktforhold, sager om afbetalings- eller kredittøbsaftaler, sager om lejemål, f.eks. om udsættelse som følge af manglende betaling af husleje, og sager i forbindelse med uretmæssig tilbageholdelse af varer, hvor kravet ikke overstiger 15 000 EUR. Distriktsdomstolen har også en række beføjelser i forbindelse med fuldbyrdelse af alle domstoles afgørelser vedrørende gældsforpligtelser, bevillinger, f.eks. spiritusbevillinger, samt forældremyndighed og underholdsbidrag til børn.

De regionale domstole er kompetente i og uden for kontraktforhold, i arvesager og sager vedrørende bobehandling, i sager vedrørende billighed, sager om udsættelse og ansøgninger om nye lejemål i sager vedrørende aftaler om leje med forkøbsret eller kredittøbsaftaler, hvor kravet ikke overstiger 75 000 EUR (60 000 EUR i sager om personskade). De regionale domstole er kompetente i familieretlige sager, herunder sager, der vedrører separation, skilsmisse, ægteskabers ugyldighed og appeller fra distriktsdomstolen, og de fungerer som appelret for voldgiftsavgørelser i tvister om jordleje i henhold til lovgivningen om lejere og udlejere.

Civile sager bliver ved de regionale domstole prøvet af en dommer uden en jury. Appeller fra distriktsdomstolen behandles ved fornyet domsforhandling, og den regionale domstols afgørelse er endelig og kan ikke appelleres.

I henhold til forfatningen har landsretten fuld kompetence med hensyn til alle retlige og faktiske spørgsmål. Det betyder, at den er kompetent til at behandle alle civile sager, hvor sagsøgte har bopæl i landet, hvor den omstridte kontrakt blev indgået i landet, hvor den omstridte skade opstod i landet, eller hvor den faste ejendom, der er genstand for retssagen, ligger i landet. Landsretten behandler appeller fra de regionale domstole og fører tilsyn med distriktsdomstolene og andre lavere domstole. Appeller fra landsretten behandles af appelretten og af højesteret, når højesteret bekræfter, at en sag er af almindelig interesse for offentligheden eller af interesse for retsvæsenet. En appelretsafgørelse kan appelleres til højesteret, når højesteret bekræfter, at en sag er af almindelig interesse for offentligheden eller af interesse for retsvæsenet. Appellen behandles ikke ved fornyet domsforhandling, men tager udgangspunkt i en udskrift af bevismaterialet i første instans og det retlige anbringende.

2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)

2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence

Hvilken distriktsdomstol eller regional domstol et civilt søgsmål skal indbringes for, bestemmes af det sted, hvor sagsøgte eller en af de sagsøgte har fast bopæl, eller hvor han/hun arbejder eller udøver en hvilken som helst form for virksomhed. I de fleste sager

i kontraktforhold er det distriktsdomstolen eller den regionale domstol på det sted, hvor kontrakten angiveligt er indgået, i sager uden for kontraktforhold det sted, hvor skaden angiveligt er opstået, i familieretlige sager det sted, hvor sagsøger har bopæl, og i sager om lejemål eller ejendomsret til fast ejendom det sted, hvor den ejendom eller de jorder, der er omfattet af retssagen, er beliggende.

2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen

2.2.2.1 *Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?*

Ikke relevant.

2.2.2.2 *Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen)?*

Ikke relevant.

2.2.2.3 *Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?*

Ikke relevant.

3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

På [domstolstjenesten i Irlands](#) websted forklares landets domstolsstruktur indgående. Tjenesten har også udgivet en lille brochure med titlen *Explaining the Courts* til orientering af offentligheden. Der kan desuden indhentes yderligere oplysninger om domstolssystemet hos den irske borgerinformation (*Citizens Information Board*), som er et organ oprettet ved lov, der informerer, rådgiver og vejleder om en bred vifte af offentlige og sociale tjenester. Borgerinformationen har et websted, en telefonlinje og adskillige drop in-centre rundt omkring i landet.

Relevante links

[Domstolstjenesten – Irland](#)

<http://www.citizensinformation.ie/>

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 18/09/2018